

Asociația Presei Independente (API)

RAPORT ANUAL 2011

Adunarea Generală Anuală a Membrilor API, 3 mai 2012

I. DIRECȚII DE ACTIVITATE ÎN 2011:

- Instruirea tematică a diferitor categorii de angajați din instituțiile mass-media independente
- Oferirea suportului editorial membrilor API
- Promovarea jurnalismului etic și a deontologiei profesionale
- Continuarea campaniilor media de rezonanță și a activităților de advocacy pentru îmbunătățirea cadrului legal și a statutului economic al presei
- Intensificarea activității editoriale și de cercetare/analiză a API
- Monitorizarea tematică a instituțiilor mass-media, inclusiv monitorizarea internă a instituțiilor mass-media membre API
- Stimularea creșterii profesionale a jurnaliștilor
- Suport instituțional pentru Consiliul de Presă din Moldova și pentru Secretariatul Alianței Anticorupție
- Intermedierea prestării serviciilor publicitare

II. INDICATORI DE CALITATE, ÎNREGISTRAȚI ÎN 2011

- 14 seminare și traininguri la care au participat circa 250 jurnaliști din cadrul ziarelor membre API și de la alte instituții mass-media
- 0 ediție a suplimentului “Obiectiv”
- 16 ediții ale paginii ACTIV (anti-tortură, anti-discriminare, anti-corupție, de educație electorală)
- Trei campanii media de rezonanță desfășurate (“Cere socoteală pentru banii publici!”, “Avere la vedere”, “Interese la vedere”)
- Trei studii și patru rapoarte de monitorizare
- Trei concursuri profesionale pentru jurnaliști, inclusiv concursul “Premiile anuale ale API 2011”
- Cinci “turnee de presă” pentru jurnaliști
- 10 ședințe tematice, „mese rotunde” și dezbateri
- Șase ediții ale buletinului electronic de practici jurnalistice nediscriminatorii
- Transferuri bănești către membrii API în sumă totală de 722180,85 lei
- Inclusiv transferuri de 244062,66 lei pentru prestarea serviciilor publicitare

Studii realizate în anul 2011:

„Impactul crizei economice asupra presei locale din Republica Moldova”

„Respectarea eticii jurnalistice în presa locală din Republica Moldova: principii și realitate”

„Evoluția presei locale din Moldova în perioada 1990-2010”

Publicații:

Ghidul de stil cu norme etice pentru jurnaliști

Ghid de bune practici jurnalistice „Mass-media și prezumția de nevinovăție”

Ghid de bune practici jurnalistice „Toleranță și nediscriminare în mass-media”

Ghid de bune practici jurnalistice „Protecția minorilor în mass-media”

Poster “10 Reguli „de aur” pentru jurnaliștii care scriu despre copii”

Suplimente tematice la ziare:

Activ nediscriminare - 5 ediții;

Activ antitortură - 6 ediții,

ACTIV de educație electorală - 4 ediții,

Obiectiv Ziua Mondială a Libertății Presei -1 ediție

News-letter „Bune practici nediscriminatorii” - 6 ediții

Traininguri/ateliere:

„Evidența contabilă și efectuarea plăților în cadrul organizațiilor de media”;

Training privind colectarea datelor statistice pentru studiul „Impactul crizei economice asupra presei locale”;

„Normele etice în plasarea publicității în ziarele locale”;

„Normele etice în scrierea articolelor despre situația/drepturile copiilor”;

„Drepturile omului și drepturile copilului”;

„Normele etice în scrierea articolelor despre situația/drepturile persoanelor defavorizate și a celor din grupurile minoritare” - 3 traininguri;

“Tehnici de reflectare a Zilei Alegerilor și organizare a dezbaterilor electorale”;

„Scrierea și documentarea subiectelor despre traficul de ființe umane și violența domestică” - 2 traininguri;

„Realizarea articolelor pe teme controversate, respectând principiul prezumției nevinovăției”;

„Viabilitatea financiară a API, prin creșterea veniturilor obținute din activități alternative profitabile - publicitatea”;

“Modele și strategii de business pentru ziare”.

“Turnee de presă” la centrele de susținere a victimelor traficului de ființe umane și violențe domestice din Căușeni, Drochia, Bălți, Vulcănești, Rezina.

III. PROIECTE IMPLEMENTATE ÎN 2011:

„Dezvoltarea capacităților de studiu și analiză ale API”

*Perioada de implementare: iunie 2010 - mai 2012,
Finanțator: AED- Moldova*

Scopul proiectului: Sporirea capacităților de analiză și documentare a problemelor presei locale prin crearea Departamentului de studii și documentare în cadrul API.

Activități realizate în cadrul proiectului:

- Crearea Departamentului Studii și Documentare în cadrul API;
- Studierea situației generale a presei locale;
- Elaborarea și prezentarea studiilor tematice „Evoluția presei locale în perioada 1990-2010” și „Impactul crizei economice asupra presei locale”;
- Elaborarea Strategiei de dezvoltare a API și a Agendei de advocacy;
- Activități de dezvoltare instituțională a API (cursuri engleză angajați API, cursuri contabi redacțiile membre, cursuri manageri vânzări, schimb de experiență managerială directori de ziare).

„Consolidarea capacităților presei scrise regionale în respectarea eticii jurnalistice”

*Perioada de implementare: ianuarie – decembrie 2011,
Finanțator: Civil Rights Defenders (Suedia)*

Scopul proiectului: Creșterea nivelului de profesionalism a jurnaliștilor din presa scrisă locală în respectarea normelor etice.

Activități realizate în cadrul proiectului:

- Monitorizarea a 15 ziare locale în vederea respectării prezumției nevinovăției, drepturilor omului și modul de plasare a publicității ascunse;
- Instruirea jurnaliștilor și editorilor din presa scrisă locală în realizarea subiectelor controversate (crime, drepturile omului, plasarea publicității ascunse);
- Revizuirea și reeditarea „Ghidului de Stil cu norme etice pentru jurnaliști”;
- Elaborarea unui studiu privind respectarea eticii jurnalistice în presa scrisă locală.

„Suport instituțional pentru Consiliul de Presă din Moldova”

*Perioada de implementare: ianuarie 2011 – februarie 2012,
Finanțator: Fundația Est-Europeană*

Scopul proiectului: Consolidarea jurnalismului de calitate și a bunelor practici jurnalistice în Moldova, prin asigurarea funcționalității și promovarea Consiliului de Presă în calitate de mecanism de autoreglementare care mediază litigiile dintre instituțiile de presă și consumatorii de informații, în spiritul dialogului și al respectului reciproc între presă și cititori.

Activități realizate în cadrul proiectului:

- Organizarea și desfășurarea ședințelor curente ale Consiliului de Presă și a activităților de mediere a litigiilor dintre consumatorii de produse mediatice și instituțiile mass-media;
- organizarea și desfășurarea meselor rotunde pentru dezbaterile celor mai stringente probleme de etică profesională a presei și a responsabilității acesteia în fața publicului;

- organizarea și desfășurarea a patru întâlniri cu studenți facultăților de jurnalism din Chișinău și Bălți pentru informarea lor despre etica profesională a jurnalistului și responsabilității acestora în fața publicului;
- editarea unei ediții speciale a suplimentului **OBIECTIV** cu ocazia Ziua Mondială a Libertății Presei în care va fi publicat „Cod deontologic al jurnalistului din Republica Moldova” (redacție nouă);
- editarea a trei ghiduri specializate de bune practici jurnalistice;
- elaborarea unui studiu privind percepția fenomenului plagiatului în mass-media.

„Monitorizarea utilizării banilor publici la Chișinău și Bălți”

*Perioada de implementare: ianuarie 2011 – martie 2012,
Finanțator: Fundația Soros-Moldova*

Scopul proiectului: Consolidarea procesului participativ la nivel local, prin promovarea practicilor pozitive de implicare a cetățenilor și a reprezentanților organizațiilor neguvernamentale în monitorizarea eficienței utilizării banilor publici.

Activități realizate în cadrul proiectului:

- Constituirea grupurilor mixte de monitorizare;
- Desfășurarea activităților practice de monitorizare a utilizării banilor publici de către echipele mixte de monitorizare;
- Mediatizarea campaniei în știrile instituțiilor mass-media participante în proiect (Ziarul de Gardă, SP, Moldova 1, Radio Moldova);
- Prezentarea rapoartelor trimestriale de monitorizare în conferințe de presă;
- Realizarea a două filme documentare despre controlul public asupra utilizării surselor financiare publice.

„Traficul de ființe umane și violența domestică în mass-media locale”

*Perioada de implementare: martie – august 2011,
Finanțator: PNUD-MOLDOVA*

Scopul proiectului: Consolidarea abilităților profesionale ale jurnaliștilor în scrierea și documentarea subiectelor despre traficul de ființe umane și violența domestică.

Activități realizate în cadrul proiectului:

- Organizarea a două traininguri la tema „Scrierea și documentarea subiectelor despre traficul de ființe umane și violența domestică”;
- Consultarea jurnaliștilor în realizarea produselor media despre traficul de ființe umane și violența domestică;
- Organizarea vizitelor de documentare în centre teritoriale de protecție a victimelor traficului de ființe umane și violenței domestice;
- Premiera celor mai bune articole/reportaje la tema traficului de ființe umane și a violenței domestice publicate în presa locală.

„Susținerea activității Secretariatului Alianței Anticorupție”

*Perioada de implementare: aprilie 2011 – martie 2012,
Finanțator: Fundația Est-Europeană*

Scopul proiectului: Consolidarea capacităților societății civile de a contribui la eforturile anticorupție în Republica Moldova.

Activități realizate în cadrul proiectului:

- Suport logistic pentru Secretariatul AAC;
- Desfășurarea campaniilor media anticorupție „Avere la vedere” și „Interese la vedere”;
- Editarea unei ediții a pagini „ACTIV anticorupție”.

„Dezbateri electorale și educație civică în presa scrisă”

*Perioada de implementare: aprilie – iulie 2011,
Finanțator: Fundația Est-Europeană*

Scopul proiectului: Educarea civică a cetățenilor cu drept de vot pentru participarea activă în alegerile locale generale prin intermediul unei campanii de informare și dezbateri electorale în ziarele independente membre API.

Activități realizate în cadrul proiectului:

- Desfășurarea unui seminar pentru jurnaliștii angajați la ziarele membre API privind modalitățile și tehnicile de organizare și desfășurare a dezbaterilor electorale cu participarea candidaților la funcția de primar / consilier și scrierea articolelor despre alegerile locale generale;
- Organizarea dezbaterilor electorale de către 14 ziare locale și naționale, membre API, cu participarea concurenților electorali din regiunea de difuzare a ziarului (fiecare redacție a desfășurat câte 4 dezbateri);
- Publicarea unei pagini de educație civică și electoral cu genericul comun “ACTIV” în 14 ziare locale și naționale, membre API.

„Consolidarea practicilor jurnalistice în mediatizarea subiectelor sensibile despre copii”

*Perioada de implementare: august 2011 – martie 2012,
Finanțator: UNICEF*

Scopul proiectului: Îmbunătățirea practicilor și consolidarea abilităților profesionale ale jurnaliștilor și ale serviciilor de presă din instituțiile publice specializate în mediatizarea subiectelor sensibile despre copii.

Activități realizate în cadrul proiectului:

- Organizarea și desfășurarea unui curs de instruire teoretico-practic pentru 25 de jurnaliști și reprezentanți ai serviciilor de presă din instituțiile publice din R. Moldova cu genericul „Normele etice în scrierea și documentarea articolelor despre situația/drepturile copiilor”;
- desfășurarea unui concurs de articole/reportaje despre drepturile copilului;
- elaborarea și distribuirea unui poster special intitulat „10 reguli de aur pentru jurnaliștii care scriu despre copii”;
- organizarea și desfășurarea a 3 dezbateri publice la Chișinău, Bălți și Comrat.

„Prevenirea fenomenului discriminării prin intermediul presei scrise”

*Perioada de implementare: octombrie 2011 –septembrie 2012,
Finanțator: Fundația Soros-Moldova*

Scopul proiectului: Promovarea drepturilor grupurilor defavorizate și minoritare și îmbunătățirea capacităților presei scrise în reflectarea subiectelor despre categoriile de persoane supuse tratamentelor inegale.

Activități realizate în cadrul proiectului:

- Monitorizarea timp de două luni a modului în care presa scrisă locală și națională (inclusiv web-portalurile informaționale) reflectă situația/drepturile grupurilor defavorizate și a minorităților;
- Elaborarea unui raport despre rezultatele monitorizării presei scrise locale și naționale în vederea respectării drepturilor grupurilor defavorizate și a minorităților cu prezentarea bunelor și relelor practici de mediatizare;
- Organizarea a două dezbateri publice („mese rotunde”) cu participarea jurnaliștilor, editorilor și experților din domeniul protecției drepturilor persoanelor defavorizate și a grupurilor minoritare, în cadrul cărora va fi examinată abordarea fenomenului discriminării în presă prin prisma rezultatelor monitorizării și evoluția politicilor publice non-discriminatorii;
- Editarea timp de 6 luni a unei pagini tematice „ACTIV” nediscriminare distribuită prin intermediul a 18 publicații periodice locale și naționale, inclusiv un ziar din regiunea UTA Gagauz-Yeri și unul din Transnistria, în care să fie reflectată situația/drepturile persoanelor din grupurile defavorizate și minoritare;
- Organizarea unui concurs de articole pentru mass-media locale și naționale, cu premii, la tema „Promovarea drepturilor persoanelor din grupurile defavorizate și minoritare”;

„Promovarea drepturilor omului și prevenirea torturii prin intermediul presei scrise”

*Perioada de implementare: septembrie 2011 – aprilie 2012,
Finanțator: PNUD-MOLDOVA*

Scopul proiectului: Creșterea nivelului de informare a opiniei publice cu privire la drepturile omului și mecanismele de apărare, în special a celor care contribuie la prevenirea și combaterea torturii și altor forme de tratamente cu cruzime, inumane și degradante printr-o campanie media complexă.

Activități realizate în cadrul proiectului:

- Publicarea, timp de 6 luni a unei pagini tematice „ACTIV antitortură” în 13 ziare cu distribuție națională și locală, axată pe informarea obiectivă a cetățenilor despre drepturile lor și mecanismele de apărare;
- Realizarea unei rubrici permanente interactive „Sfatul juristului”;
- Publicarea unei rubrici specializate de educație juridică „Dicționarul juridic”;
- Publicarea informațiilor de contact ale mecanismelor de apărare.

„Diseminarea bunelor practici jurnalistice de reflectare a fenomenului discriminării”

*Perioada de implementare: septembrie 2011 – februarie 2012,
Finanțator: PNUD-MOLDOVA*

Scopul proiectului: Prevenirea fenomenului discriminării prin consolidarea capacităților mass-media în reflectarea situației/drepturilor persoanelor minoritare/grupuri defavorizate.

Activități realizate în cadrul proiectului:

- Organizarea a trei traininguri pentru 36 de jurnaliști din mass-media națională și locală;
- Editarea și distribuirea a șase ediții ale Buletinului electronic anti-discriminare.

IV. SUPTOR EDITORIAL PENTRU MEMBRII API

- **Reporter special**
  - 29 reportaje transmise pentru publicare în cursul anului 2011
- **Comunicate campanii media**
  - 14 comunicate ale campaniei „Interese la vedere”
  - 11 comunicate ale campaniei „Avere la vedere”
- **Suplimentul *Obiectiv***
  - o ediție a suplimentului, dedicată Zilei Mondiale a Libertății Presei (3 mai 2011)
- **Pagina ACTIV**
  - 15 ediții ale paginii la diferite teme
- **Revista presei regionale independente**
  - 40 ediții ale „revistei presei regionale” elaborate și trimise la mass-media naționale

V. MONITORIZAREA MASS-MEDIA

- **Monitorizarea internă a 18 ziare locale membre API și din afara organizației în februarie-septembrie 2011:**
  - privind reflectarea subiectelor controversate cu respectarea prezumției nevinovăției
  - privind reflectarea subiectelor despre drepturile omului, cu accent pe drepturile copilului
  - privind modul de plasare a publicității în ziarele locale

Rapoartele de monitorizare au fost expediate redacțiilor, iar în baza lor au avut loc traininguri tematice.

- **Monitorizarea presei scrise și a portalurilor informaționale „Persoanele dezavantajate în vizorul presei” (22 de instituții mass-media în lunile noiembrie-decembrie 2011);**

Raportul de monitorizare a fost făcut public la masa rotundă care a avut loc în februarie 2012.

VI. CONCURSURI PROFESIONALE

- **Concursul național de articole/reportaje „Promovarea drepturilor copilului în mass-media”**
  - Au fost depuse 13 dosare, au fost desemnați șapte câștigători, inclusiv Tatiana Ețco, „Ziarul de Gardă” (Premiul I - laptop), Svetlana Panța, „Jurnal de Chișinău” și Luminița Netedu, „Gazeta de Sud” (Premiul II - aparate de fotografiat);
- **Concursul național de articole/reportaje la tema traficului de ființe umane și a violenței domestice**
  - Au fost depuse 13 dosare, au fost desemnați cinci câștigători, inclusiv Luminița Netedu, „Gazeta de Sud” (Premiu de încurajare - 1000 lei).
- **Concursul național „10 jurnaliști ai anului 2011”**
  - laureat - Ruslan Mihalevschi („SP”)
- **„Premiile anuale interne ale API 2011” (festivitatea a avut loc la 16 martie 2012:**
  - „Cel mai bun reporter” (10 candidați, laureat - Victor Moșneag, „Ziarul de Gardă”)
  - „Cea mai bună investigație” (5 candidați, laureată - Natalia Petrusivici, „SP”)
  - „Managerul anului” (2 candidați, laureat - Nicolae Sanduleac, „Unghiul”)
  - „Cea mai bună acțiune de impact” (7 candidați, laureat - Redacția ziarului „Cuvântul”)
  - „Cea mai bună fotografie” (4 candidați, laureat - Nicolae Cușchevici, „Ziarul de Gardă”)
  - „Cea mai bună pagină web” (13 candidați, laureat - www.esp.md)
  - „Publicația cu cel mai bun design” (14 candidați, laureat - Ziarul „Jurnal de Chișinău”)

(Notă: Pentru organizarea festivității - locațiune sală, deservire festivitate, acoperirea cheltuielilor de transport, procurare premii etc. s-a cheltuit suma de 22706 lei)

VII. INTERMEDIEREA SERVICIILOR PUBLICITARE 2011

- Suma transferată pentru prestarea serviciilor publicitare: 244062,66 lei (față de 216059,41 lei în 2010)
- Creștere față de anul 2010 cu 13%
- Descreștere față 2009 și 2008

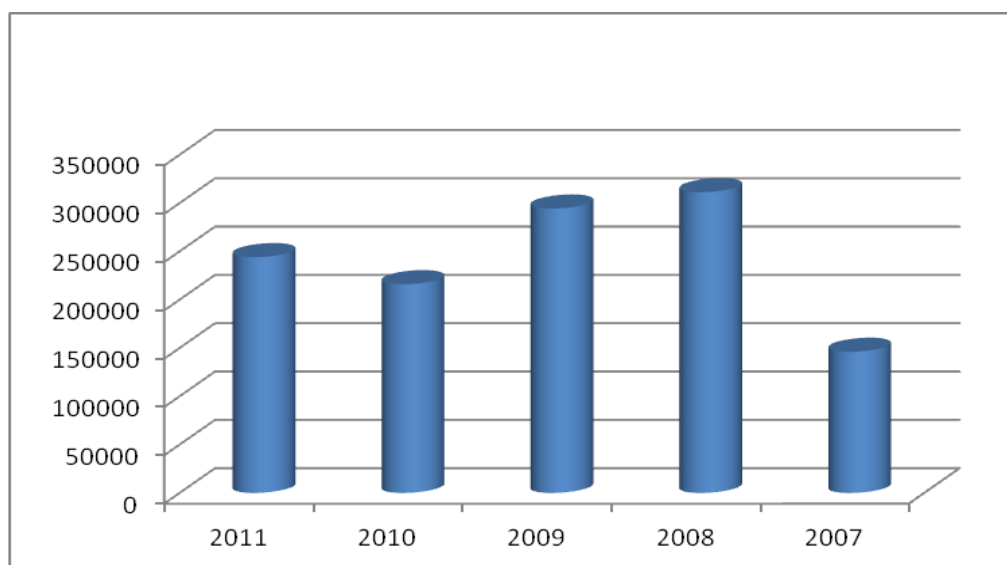
2011 - 244062,66 lei

2010 - 216059,41 lei

2009 - 294387,42 lei

2008 - 311279,08 lei

2007 - 146123,02 lei

(Anexa 1: Transferuri către ziare publicitate 2011)

VIII. TRANSFERURI CĂTRE MEMBRII API 2011

- Suma transferată pentru prestarea serviciilor publicitare: 722180,85 lei (față de 789562,86 lei în 2010)
- Descreștere față de anul 2010 cu 9,3%

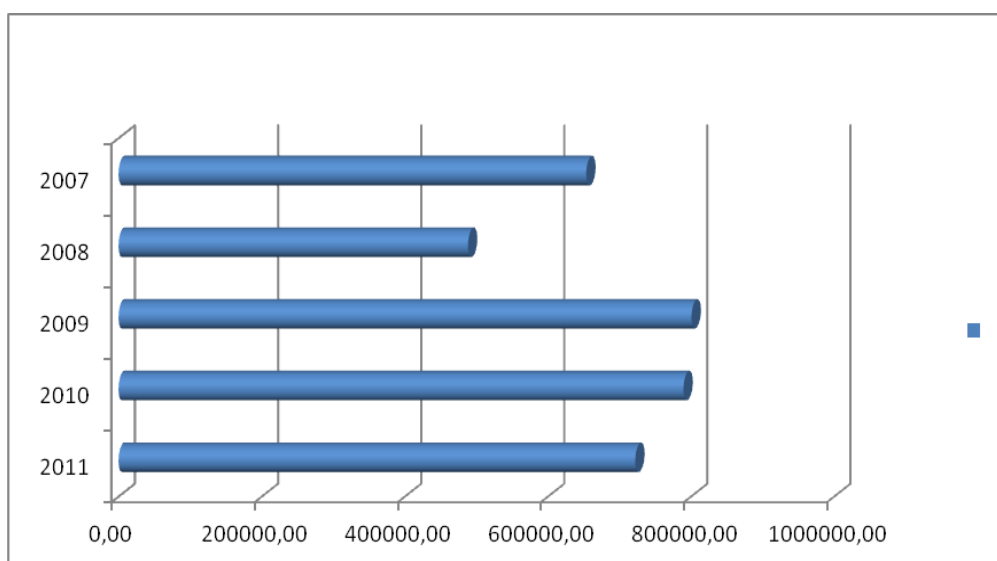
2011 - 722180,85 lei

2010 - 789562,86 lei

2009 - 800853,93 lei

2008 - 488391,90 lei

2007 - 653683,85 lei

(Anexa 2: Transferuri către ziare 2011)

IX. RAPORT FINANCIAR 2011

ÎNCASĂRI TOTALE: 5.754.707,87 lei, inclusiv:

- Granturi/proiecte/contracte instituționale - 5.295.934,39 lei
- Prestare servicii publicitare - 436.902,48 lei
- Servicii abonare ziare - 6.291,00 lei
- Cotizații de membru - 15.580,00 lei

CHELTUIELI TOTALE: 3.938.850,29 lei, inclusiv:

- *Cheltuieli de program/proiecte* - 3.480.455,58 lei, inclusiv:
  - consumabile - 235.914,66 lei
  - salarii și taxe - 1.473.710,43 lei
  - tipar/insertare/distribuție („Obiectiv”) - 56.748,50 lei
  - editare paginii „Activ” - 99.282,24 lei
  - editarea rubricii „Cere socoteala pentru banii publici!” - 161.657,10 lei
  - servicii telefonice, internet, poșta - 50.585,62 lei
  - transport, combustibil - 82.118,40 lei
  - chirie, servicii comunale - 139.648,46 lei
  - cheltuieli bancare - 14.017,74 lei
  - alte cheltuieli - 1.166.772,43 lei
- *Cheltuieli producere publicitate* - 344.010,40 lei, inclusiv:
  - transferuri către ziare pentru prestarea serviciilor publicitare - 244.562,66 lei
  - salarii și taxe manageri - 71.812,80 lei
  - servicii telefonice - 446,14 lei
  - chirie, servicii comunale - 22.715,14 lei
  - cheltuieli bancare - 4.473,66 lei.
- *Cheltuieli generale și administrative* - 114.384,31 lei, inclusiv:
  - salarii și taxe - 14.486,14 lei
  - uzura materiale fixe; active nemateriale - 55.284,32 lei
  - alte cheltuieli - 44.613,85 lei
- Profit conform bilanțului pentru anul 2011 - 3819,00 lei

X. OBIECTIVE 2012-2013

- Consolidarea organizațională a API și a comunicării cu constituenții
- Diversificarea surselor de finanțare ale API prin prestare de servicii
- Continuarea activităților de instruire a colaboratorilor redacțiilor membre API
- Suport pentru îmbunătățirea conținutului editorial al publicațiilor membre API. Crearea unui centru de resurse în ajutorul membrilor API (jurist, designer, economist/contabil)
- Continuarea monitorizării interne și eficientizarea aplicării rezultatelor/recomandărilor
- Consolidarea mecanismelor de autoreglementare în API și în presa din R. Moldova în general. Angajarea ombudsmanului API
- Advocacy pentru proiectele de legi elaborate anterior și a altor inițiative pentru dezvoltarea presei independente. Suport pentru deetatizarea publicațiilor periodice publice
- Program de stimulare a creării unor rețele de distribuție a presei în orașele mari
- Dezvoltarea resurselor web și a noilor tehnologii în beneficiul membrilor API
- Extinderea API prin atragerea site-urilor/portalurilor create în provincie
- Dezvoltarea și extinderea serviciilor prestate de Departamentul Publicitate al API
- Procurarea unui sediu pentru API

MULȚUMIRI:

- Echipei API
- Președintelui API
- Consiliului de Administrare al API
- Partenerilor
- Finanțatorilor

PENTRU O PRESĂ PROFESIONISTĂ, NEANGAJATĂ ȘI PROFITABILĂ

(Raport elaborat și prezentat de Petru Macovei, director executiv API)